

Mart 2021.

U fokusu: Zakon o izmenama i dopunama Zakona o vraćanju oduzete imovine i obeštećenju

Dana 17. decembra 2020. godine, Narodna skupština Republike Srbije je usvojila Zakon o izmenama i dopunama Zakona o vraćanju oduzete imovine i obeštećenju (u daljem tekstu: „Zakon“) koji se primenjuje od dana 29. decembra 2020. godine.

Neophodnost donošenja ovog akta je opravdana definisanjem načina vršenja obeštećenja korisniku restitucije kojem pripada obeštećenje koje ne prelazi iznos od 1.000 evra, ubrzanjem dinamike emitovanja obveznica obeštećenja, produženjem rokova za utvrđivanje koeficijenta obeštećenja i procenu neutvrđenih osnovica, kao i preciziranjem samog pojma obeštećenja. Najznačajnije izmene se odnose na:

Obeštećenje u novcu

Obeštećenje u novcu će se nakon ove izmene Zakona, osim za isplatu akontacija, **vršiti i za obeštećenja koja ne prelaze iznos od 1.000,00 evra po podnosiocu zahteva**. Korisniku restitucije kojem pripada obeštećenje koje ne prelazi iznos od 1.000,00 evra, ne računajući pripadajuću kamatu, obeštećenje se vrši isplatom celokupnog iznosa obeštećenja u dinarskoj protivvrednosti po zvaničnom srednjem kursu Narodne banke Srbije, i to **31. marta naredne godine** u odnosu na Odluku Vlade Republike Srbije o emisiji obveznica.

Postupak i rok za emitovanje državnih obveznica

Izmenama Zakona je preciznije određen postupak emitovanja državnih obveznica, tako da je predviđeno da će, radi sprovođenja obeštećenja u vidu državnih obveznica Republike Srbije, Vlada Republike Srbije odlukom vršiti emitovanje obveznica **jednom godišnje** za iznos obeštećenja koji utvrđuje Agencija za restituciju na osnovu donetih rešenja o obeštećenju koja su postala pravnosnažna do 30. juna tekuće godine.

Promenjeni su **rok za utvrđivanje koeficijenta obeštećenja i rok u kome je Agencija za restituciju dužna da proceni neutvrđene osnovice obeštećenja** u cilju utvrđivanja koeficijenta obeštećenja, **sa osam na devet godina, od dana objavljivanja javnog poziva Agencije za restituciju**. Imajući u vidu da su inicijalni rokovi kada je donet ovaj Zakon glasili pet godina od dana objavljivanja javnog poziva Agencije za restituciju, te da su sa svakom sledećom izmenom Zakona dodatno produžavani rokovi, jasno je da u praksi utvrđivanje osnovice obeštećenja predstavlja problem za nadležne organe.

Podsećamo da se iznos obeštećenja utvrđuje tako što se osnovica obeštećenja pomnoži koeficijentom koji se dobija kada se stavi u

odnos iznos od dve milijarde evra i iznos ukupnog zbira osnovica obeštećenja utvrđenih rešenjima o pravu na obeštećenje uvećanog za procenu neutvrđenih osnovica.

Produženi su rokovi za utvrđivanje osnovnih elemenata državnih obveznica, koje će Vlada Republike Srbije iste utvrditi Odlukom o emisiji, na predlog ministarstva nadležnog za poslove finansija, do 30. septembra tekuće godine, a na osnovu svih rešenja o obeštećenju koja su postala pravnosnažna od 1. jula prethodne godine zaključno sa 30. junom tekuće godine.

Budući da se produžava rok za emisiju državnih obveznica, **produžen je i rok za dospevanje i isplatu istih**, tako da one dospevaju godišnje, u skladu sa uslovima emisije utvrđenim odlukom Vlade, sa prvom isplatom 15. januara naredne godine u odnosu na godinu kada je isplaćena akontacija, i isplaćuju se u roku od 12 godina od datuma emisije, osim obveznica za lica koja su na dan stupanja na snagu ovog zakona starija od 70 godina, koje se isplaćuju u roku od 5 godina, odnosno lica koja su na dan stupanja na snagu ovog zakona starija od 65 godina, koje se isplaćuju u roku od 10 godina.

Pojam obeštećenja

Novina je i preciziranje samog pojma obeštećenja u smislu da će korisnik obeštećenja sticati obeštećenje na osnovu **pravnosnažnih rešenja o obeštećenju**, dok pre izmena Zakona termin -pravnosnažno- nije bio naveden, što je dovelo do različitih tumačenja i primena ove odredbe.

*Odricanje od odgovornosti: Tekst u prilogu šalje se kao opšte uputstvo i ne predstavlja pravni savet.
Copyright Cvetkovic, Skoko & Jovicic 2021.*